

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VI. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Confer & istud Zachariæ: *Eccē enim ego adducam seruum meum Orientem, cum isto Je-* Zach. 3, 8.
remiæ: Suscitabo David germen iustum; utrobique vocem מַלְאָכִים reperies, quam Inter- Jer. 23, 5,
pretes varie reddiderunt: eandem porro prædictionibus istis sententiam inesse fatebe-
re. Alibi Zacharias: Et revertetur omnis terra usque ad desertum de colle Remmon ad Au- Zach. 14, 10.
strum Ierusalem; & exaltabitur, & habitabit in loco suo, à porta Benjamin usque ad locum
porta prioris, & usque ad portam angulorum; & à turri Hananecel, usque ad torcularia Re-
gis: quæ subministrarunt ista Jeremiæ: Edificabitur civitas Domino, à turri Hananecel, usque Jer. 31, 38, &
ad portam anguli; & exibat ultra norma mensura in conspectu ejus super collem Gareb, & 1eq.
circuibit Goatha, & omnem vallem cadaverum, & cineris, & universam regionem mortis
usque ad torrentem Cedron, & usque ad angulum portæ equorum orientalis. Sanctum Domini
non destruetur, & non evellatur ultra in perpetuum. Cum ergo Jeremiæ vestigia tam stu-
diose legisse Zachariam observassent Judæi, vulgari sermone dicebant Jeremiæ spiri-
tum in Zachariam transisse. Cum ea scriberet Sirachides: Incenderunt electam sanctita- Eccli. 49, 8, 9,
tis civitatem, & desertas fecerunt vias ipsius in manu Jeremiæ: nam male tractaverunt il-
lam, qui à ventre matris consecratus est Propheta, evertere, & perdere, & iterum adifica-
re, & renovare: respiciebat procul dubio ad ista Jeremiæ: Eccē constitui te hodie super Jer. 1, 10.
gentes, & super regna, ut evellas, & destruas, & disperdas, & dissipes, & adifices, & plan-
tes. Nec leve vetustatis argumentum capi potest ex mensibus, quos numeris suis Je-
remias designavit, cum post captivitatem Babylonicam nominibus Chaldaicis eos fe-
re Judæi signare consueverint.

Quinetiam in Ethnicos sparsa est Jeremianarum prædictionum fama, easque & ipsum Jeremiam præconio insigni prosecutus est Alexander Polyhistor, qui Ptolemæi Lathyri temporibus vixit. Extat illud apud Eusebium libro nono Præparationis Evangelicæ; quod tamen si propius inspexerimus, ea illic de Jeremia referri deprehendimus, quæ in ipsius prædictionibus nusquam occurrunt: ait enim Jeremiam impendentem clades, & mox futurum exilium ac servitatem denuntiasse Judæis, ac propterea flammis eum à Jechonia rege esse destinatum; captum demum à Nabuchodonosore Jechoniam ipsum, & Babylonem deportatum, cum universa Templi gaza, præter Arcam fœderis, & inclusas in ea Tabulas Legis. Quæ cum in Prophetia Jeremiæ non extant, videntur deprompta ex ejus Descriptionibus, quæ Chaldeis Hierosolymam diripientibus, Arcam cum Tabernaculo & Altari incensi, in speluncam montis Nebo à Jeremia fuisse illatam & occultam docebant, uti testatur secundus liber Machabæorum. Ad ætatem autem Iasonis Cyrenæi, cujus historia in epitomen contracta Machabaico eodem secundo continetur, proxime accessit Alexandri Polyhistoris ætas, adeo ut ab hoc quoque legi potuerint Jeremiæ *ἱστορίαι*.

VI. At non Philosophi Theologo-Politici cavillationes effugit iste Liber, sed ex Refelluntur
 confuso ac perturbato, quem notavimus, temporum ordine, & ex ea quam in di-
 versis rerum earundem narrationibus inesse putat discrepantia ac repugnantia, crimi-
 nandi ejus sumit argumentum. Hæc autem inde evenisse censet, quod ex diversis
 Historicis collectus sit & decerptus. Quæ tamen aliis plerisque ex causis oboriri po-
 tuisse manifestum est. Nam quod ad temporum perturbationem spectat, id jam su-
 pra à me ostensum est. Rerum vero discrepationem depravatio Codicum, vel narra-
 tionis obscuritas invehere potuerunt. Verum ut temporum ac rerum confusionem in-
 esse fateor, ita ullam inesse repugnantiam prorsus nego: nam quod ait vicesimo pri-
 mo capite Scriptorem afferre causam, cur in carcerem conjectus sit Jeremias, nempe
 quod Urbis vastationem prædixerit Sedecia, tum capite sequenti Joaximi tempo-
 ra repetere, & interpositis deinde multis capitibus tricesimo octavo demum capite
 ad ea reverti, quæ vicesimo primo narrari coepta fuerant, aliamque illic narrari causam,
 quamobrem custodia traditus sit Jeremias, quam quæ superiori capite fuerat al-
 lata: hoc, inquam, nulla ratione objicitur. Nam vicesimo primo capite de Jeremiæ
 comprehensione, aut comprehensionis causa nullum prorsus verbum extat: at vice-
 simo secundo capite, & sequentibus duobus, quibus interrumpi putat annorum se-
 riem, continuat Jeremias suam ad eosdem Sedecia legatos orationem, & ad perterre-
 faciendum Sedeciam nonnulla refert, quæ sibi à Deo adversus Joachazum sive Sellu-
 mum, & Joaximum, & Jechoniam præsignificata fuerant. Caput vero tricesimum
 octavum, quod vicesimi primi continuationem esse putat, omnino non est; hoc enim
 Phaslurum, & Sophoniam alloquitur Jeremias; illo Saphatiam, Gedeliam, Tucha-
 lem, & Phaslurum ait audivisse sermones, quos ad omnem populum habere ipse
 consueverat. Falsum quoque est, tricesimo septimo capite, & tricesimo octavo diversas
 afferri causas, quamobrem Jeremias comprehensus sit: nam res penitus diversæ utro-
 bique narrantur; illic quippe Jeremias, cum rus suum peteret, sic tanquam profu-
 gus & perduellionis reus, à Ieria custode comprehenditur, & in carcerem Jonatha-

PROPOSITIO IV.

212

nis compingitur : hic vero, quod in hujus carceris vestibulo ad populum verba faceret, & ad relinquendam Urbem sollicitaret, Saphatias, Gedelias, Iuchal, & Phasfur, annuente Sedecia, inde extractum in lacum Melchiae detruserunt. Itaque animum seriem, & narrationem rerum hoc Libro confusam esse fateor; res vero aut verba inter se discrepare plane nego : & ut utrumque darem, ex Historicorum tamen, unde petita ea vult Philosophaster, repugnantia & discordia prodire omnino infirmar.

Secundum VII. Capite præterea vicefimo secundo carpenti sui, & in dubium revocandæ suæ *γεννησιμος* Disputatori eidem causam præbuit Jeremiae Prophetia. Quæ cum hæc habeat : *Numquid vas fictile atque contritum vir iste Jechonias? numquid vas absque omni voluptate? quare abjecti sunt ipse & semen ejus, & projecti in terram quam ignoraverunt? Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. Hæc dicit Dominus: Scribe virum istum sterilem, virum qui in diebus suis non prosperabitur: nec enim erit de semine ejus vir qui sedeat super solium David, & potestatem habeat ultra in Iuda; palam hæc repugnare ait Philosophus libro quarto Regum, cujus postremum caput summis honoribus affectum ab Evilmerodacho Jechoniam fuisse narrat; & libro Paralipomenon primo, cujus tertium caput octo filios Jechoniam suscepisse docet, Salathielem in his, & Phadaïam patrem Zorobabelis, qui populi dux fuit, & regium jus inter suos exercuit, licet Regis nomen, regiaque ornamenta non usurparit. At vel ex hac argumentatione ostendit Philosophus vix unquam se in Scripturæ sacræ adyta penetrasse. Sciret hoc loco Paralipomenon alium notari Zorobabelem, quam qui Judæorum dux fuit, uti recte à Grotio observatum est; hunc Salathielis fuisse filium, ut habetur in libris Esdræ, Aggei, Matthæi, & Lucæ; illum Phadaïæ: huic Resam filium fuisse, ut est apud Lucam; illum vero inter octo, quos genuit liberos, & quorum nomina extant in Paralipomenis, nullum Resa nomine appellatum habuisse. Quod ergo habet Alexandrinus Codex, *ἡ υἱὸς σαλαθιήλ, Ζοροβὰβελ, ἡ σπυγί.* Et filii Salathielis, Zorobabel, & Semiei, pro eo quod præferunt vulgati libri Septuaginta Interpretum capite tertio prioris Paralipomenon: *ἡ υἱὸς φαδαΐας, Ζοροβὰβελ, ἡ σπυγί.* Et filii Phadaïæ, Zorobabel, & Semiei: id videtur interpolatum ab aliquibus hanc clausulam studentibus ita conciliare clausulis aliis, quæ Zorobabelem Salathielis filium faciunt. Mera vero corruptela est id quod extat apud Interpretem Syrum & Arabem: *Filii Nedabie, Zorobabel, & Semiei.* Neque placet Judæorum responsio, qui Zorobabelem Salathielis nepotem fuisse volunt, ut pote Phadaïæ filium, qui Salathiele genitus sit: nepotes autem sæpe filios dici, quippe qui ab avo patris genitore geniti censeantur. Quod ut tueri possint, dicere coguntur mancam esse & hiuleam decimi octavi versus orationem: *Melchiram, Phadaïa, Sennifer, & Jecmia, Sama, & Nadabia;* atque ad eam explendam verba hæc esse præfigenda: *Et filii Salathielis fuerunt.* Quæ si amplectamur, dicendum itidem erit, quod ab aliquibus dictum est, Mosollamum Zorobabelis filium, alio nomine dictum fuisse Abiud, ut Matthæi verbis sua constet fides. Verum cum hæc nulla veterum scriptorum aut codicum tueatur auctoritas, temere nequaquam videntur admitenda. Porro Salathielem illum Zorobabelis patrem, Neri fuisse filium docet Lucas: at in Paralipomenis sic habent Ebraica: *ובני יכניה אשר שאלתיאל בנו.* Septuaginta: *ἡ υἱὸς Ιεχονία, ἀσπ, σαλαθιήλ υἱὸς ἀσπ.* Et filii Jechonia, Asir, Salathiel filius ejus. Id sibi vult Asirum Jechoniae natura filium fuisse, Salathielem vero Asiri filium lege, hoc est successione, ac bonis; quia nimirum Salathiel Asiro successit, eoque defuncto summus populi iudex, dux, & princeps creatus est. Fidem astruit huic responsioni superior versus capituli ejusdem Paralipomenon, ubi Ebraica, & Septuaginta habent: *Et filii Joakim Jechonias filius ejus, Sedecias filius ejus.* At Sedeciam Josiæ & Amitalis filium, Joakimi fratrem, Jechoniae patrum fuisse docent libri Regum: hic autem Jechonias Joakimi filius fuisse dicitur, Sedecias autem Jechoniae, quia nimirum in Jechoniae locum à Nabuchodonosore suffectus est: quod acute itidem vidit Grotius, & ante Grotium aliud agens Erasmus, præmonstrante Philone. Itaque Jechonias appellatur vir sterilis, non quod liberos non procreaverit, sed quod *abjectus sit ipse & semen ejus, & projectus in terram quam ignorabat, & quod non fuerit de semine ejus, vir qui sederet super solium David, & potestatem haberet ultra in Iuda.* Itaque Ebraicum, *יכרתי,* Septuaginta & Theodotion vertunt, *ἐκχέουτον,* hoc est, *exterminatum;* quod secutus est Arabs: *ἀνάδεντον,* qui augeri non potest; Symmachus, *κῶδον,* vacuum. Vas quoque fictile & contritum, vas sine voluptate dicitur Jechonias, quod regno, patria, bonis, & libertate dejectus, in externo solo ad alterius arbitrium vitam egerit: quarum rerum jacturam nulli honores, nulla præmia farcire possunt. Præclare igitur Jeremiae convenit cum Paralipomenis, si quis non in Scripturæ sacræ cortice cum Philosophastro hæerere, sed intima enucleare sciat.*